

עמ"מ 2506/12/16 - מדינת ישראל נגד סימונה לוין

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

22 ינואר 2017

עמ"מ 2506-12-16 ישראל נ' לוין

מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד אביטל ריבנר מפרקליטות מחוז ירושלים, ועו"ד לינוי מני ועו"ד אשרת הרבסט מאגף המשמעת	המערערת
סימונה לוין באמצעות ב"כ עו"ד נאוה פנקס	נגד המשיבה

פסק דין

1. בית הדין למשמעת של עובדי המדינה (בבד"מ 76/16), גזר על המשיבה, ביום כג תשרי תשע"ז (25.10.16), עונש של נזיפה חמורה, הפקעת משכורת קובעת אחת שתנוכה ב-24 תשלומים שווים ורצופים והורדה לשתי דרגות במשך שנתיים, וזאת בגין עבירות אלה:

המשיבה, ועובדת אחרת אטי אטל פקטור, מסרו האחת לשנייה את כרטיסי הנוכחות, והחתימו האחת את כרטיסי חברתה, וזאת בשנים 2013-2015, ועקב דיווחים כוזבים אלה הוסיפו למשיבה בין שעתיים לחמש שעות עבודה, במספר פעמים, אותן לא ביצעה בפועל.

כמו כן, יצאה המשיבה ליציאות פרטיות, לפרקי זמן משתנים, בלי שחתמה כרטיס נוכחות.

בנוסף לכך, הורשעה המשיבה בסיוע לאטי אטל פקטור הנ"ל, לדווח דיווחי נוכחות כוזבים, ולקבל בגינם שכר שלא כדין.

מעבר למשותף בינה לבין גב' פקטור הנ"ל, הועסקה המשיבה בעמותת "מיטב", בלי לקבל היתר לעבודה פרטית.

2. בית הדין למשמעת שקל את נסיבותיה האישיות של המשיבה ואת השיקולים הכלליים של הענשת עובד ציבור המבצע עבירות מסוג זה, וקבע כדלקמן: **"בית הדין ישב על המדוכה, ולאחר התלבטות הכריע את הכף מצבה הכלכלי ומצבה הנפשי הקשים עד מאד של הנאשמת, תוך תקווה שהנאשמת לא תשוב על מעשיה וחרטתה אכן כנה"** (עמ' 10, סוף סעיף 4 לפסק הדין).

3. המדינה סבורה כי יש להחמיר בעונש, באופן שיוטלו עליה אמצעי משמעת מרתיעים, משמעותיים והולמים, קרי: פיטוריה של המשיבה (סעיף 24 להודעת הערעור).
 4. בעיקרי הטענות חוזרת המדינה על הטענות שבכתב הערעור, ואף הזכירה מספר פסקי דין שבהם העונש היה פיטורין.
 5. ב"כ המשיבה, עו"ד נאוה פנקס, טענה כי אין מקום לקבל את הערעור, ויש לדבוק בהחלטת בית הדין למשמעת הנ"ל.
 6. עיקר טענותיה של ב"כ המשיבה - ועניין זה הוא שעלה בדיון בעל פה בפניי - התייחס לענישה של השותפה לעבירה, הגב' פקטור הנ"ל, שעניינה נדון בבית הדין למשמעת בתיק העוקב, 77/16.
 7. אין חולק כי גזר דינה של הגב' פקטור היה נזיפה חמורה, הפקעת משכורת קובעת אחת שתנוכה ב-24 תשלומים שווים ורצופים, והורדה בדרגה אחת למשך שלוש שנים.
 8. כמו כן, אין מחלוקת כי בעניינה של הגב' פקטור לא הוגש ערעור, והמדינה סבורה כי אין מקום לפיטוריה.
 9. ניסיתי לבדוק, במהלך הדיון, מהו השוני בין המקרים.
 10. תחילה, נמסר לי כי בעניינה של הגב' פקטור היה הסדר טיעון, בעוד שלא היה הסדר טיעון בעניינה של המשיבה שבפניי. כאשר ביקשתי הסבר מדוע לא נערך הסדר טיעון עם המשיבה, מסרו לי שלושת עורכות הדין המופיעות בפניי, מטעם המדינה, כי עניין זה נעשה על ידי עורכת דין רביעית, שלא נמצאת פה, ואין להם תשובה לשאלה מדוע לא נערך הסדר טיעון עם המשיבה, פרט לכך שהמדינה סבורה שעניינה של המשיבה חמור יותר מזה של הגב' פקטור, כפי שאעמוד על השוני להלן.
 11. נימוק נוסף, הוא השוני בין המקרים.
- ב"כ המדינה טענו כי הגורם היוזם, לעבירות של החתמת כרטיסי הנוכחות, אחת לרעותה, הייתה המשיבה ולא גב' פקטור.
- אולם, בעניין זה צודקת עו"ד פנקס, ב"כ המשיבה, כי עניין הגורם היוזם לא הוזכר לא בגזר הדין של המשיבה ולא בגזר הדין של גב' פקטור; בכל מקרה, שתיהן הפיקו את התועלת ההדדית, מכך שכל אחת החתימה את כרטיס הנוכחות של חברתה.

12. שוני נוסף, עליו הצביעו ב"כ המדינה, הוא היקף ההחלטות. עניין זה לא ברור דיו, שכן בעניינה של גב' פקטור מוזכרות המילים "**מועדים רבים שונים**", וזאת כאשר בהתחלת הקטע מופיעות מילים שוות ביחס למשיבה, דהיינו: "**במהלך השנים 2013-2015**", כאשר אצל המשיבה מופיעים תשעה תאריכים, שהראשון בהם הוא 2.12.13, והאחרון שבהם 21.1.15, כאשר לפנייהם מופיעות המילים "**בתדירות כמעט יומיומית**".

13. שוני נוסף, שלגביו אין מחלוקת, הוא זה: המשיבה שבפני הועמדה לדין לא רק בגין שני אישומים, כמו גב' פקטור, אלא גם באישום שלישי, שעניינו עבודה בעמותת "מיטב" ללא היתר.

אולם, ב"כ המדינה, ברוב הגינותה, הסכימה כי אם הייתה עבירה זו, לבדה, כי אז, המדינה לא הייתה מבקשת פיטורין.

14. לפיכך, נוצר מצב שבו שתי עובדות, באותו משרד ממשלתי, מועמדות לדין בבית הדין המשמעתי של עובדי המדינה, בתיקים עוקבים (מספר התיק של המשיבה הוא 76/16 ומספר התיק של הגב' פקטור הוא 77/16), כאשר יו"ר המותב, בשני המקרים, היא ממלא מקום אב בית הדין, עו"ד ניצה אדן-ביוביץ, ובית הדין למשמעת גוזר עונשים דומים, שהמשותף להם הוא שני אמצעי המשמעת, הראשון והשני, דהיינו: נזיפה חמורה והפקעת משכורת קובעת אחת, שתנוכה ב-24 תשלומים שווים ורצופים.

ההבדל ביניהן, הוא זה: למשיבה - ההורדה היא לשתי דרגות, למשך שנתיים; ואילו אצל גב' פקטור - ההורדה היא לדרגה אחת, למשך שלושה חודשים.

15. ראוי לציין, כי המשיבה השלימה עם העונש, ולא הגישה ערעור, כדי להשוות באופן מלא את העונש של המשיבה עם העונש של הגב' פקטור. זאת - כך אני מניח - כי עו"ד נאוה פנקס, המייצגת אותה, הבינה שהשוני ביניהן תלוי בעבירה השלישית, ואף אולי בהיקפים קצת יותר גדולים של אי דיווח על היעדרות; כאשר השווה ביניהן, שהוא ההחלטה ההדדית של כרטיסי הנוכחות, הצדיק את העונש המשותף של הנזיפה החמורה והפקעת משכורת אחת; והפער בין הורדה בדרגה אחת למשך שלושה חודשים, של הגב' פקטור, לעומת הורדה בשתי דרגות למשך שנתיים של המשיבה, משקף את הפער בהיקף העבירות כפי שתוארו לעיל, ובמיוחד בעבירה השלישית, שאותה ביצעה המשיבה לבדה, ללא קשר לגב' פקטור.

16. הערעור שבפני הוא של המדינה.

17. המדינה סבורה כי החתמת כרטיסי נוכחות הדדית של שני עובדים, שכתוצאה מכך כל אחד מהם מקבל, למעשה, שכר על שעות שבהן לא היה בעבודה - מצדיק פיטורין.

18. אכן, יש בפסיקה שהובאה על ידי שני הצדדים, מקרים בהם נקבע עונש של פיטורין, ומקרים אחרים,

אשר בהם נקבע עונש דומה לזה של המשיבה.

לא ניתן להצביע על כלל מוחלט, ללא חריגים, לפיו, בכל מקרה, אחת דתו של מחתים כרטיס הנוכחות של חברו - להיות מפוטר.

19. בית הדין המשמעתי עצמו, בגזר דינו המקיף, התייחס לפסיקה, והסביר כי הנאשמת כשלה בעבירות של דיווחים כוזבים וקבלת שכר שלא הייתה זכאית לו, וכי מעשים אלה הינם עבירות נפוצות בשירות, אשר גורמו לפגיעה חמורה בתדמיתו ובשמו הטוב של השירות הציבורי ובאמון הציבור בו (עמ' 10 לגזר הדין). אך, בית הדין הביא בחשבון את הנתונים האישיים של המשיבה, וכפי שצוטט לעיל (בפסקה 2 לפסק דין זה), לאחר התלבטות, החליט שלא לפטרה.

20. לא מצאתי פגם בעצם הבאה בחשבון של שיקולים אישיים של עובד המדינה, במסגרת גזר דין בדיון משמעתי.

במקרה שבפניי, הוצגו גיליונות הערכה, משוב ומכתבי הערכה של המשיבה, כולל: המלצה של המרד הממשלתי בו היא עובדת, ליתן לה את פרס העובדת המצטיינת.

כמו כן, הוסבר בחומר הראיות, מצבה הכלכלי והאישי, ונטל הפרנסה המוטל עליה, כדי לפרנס את בנותיה, שכן היא אם חד הורית.

21. גם אם היה עומד ערעורה של המדינה לבדו, ללא עניינה של הגב' פקטור, לא היה ברור כי תוצאות הערעור הוא קבלתו, באופן מלא, כפי שסבורה ב"כ המדינה.

22. אולם, אינני צריך לתת פסק דין עקרוני, בעניין החתמת כרטיסי נוכחות, וכבר הזכרתי כי יש פסיקה לכאן ולכאן, שכן בעניין זה מה שהכריע את הכף הוא העדר השוויון בין המשיבה לבין הגב' פקטור.

23. לעיל הובאו הנתונים השווים והשוניים בין שתיהן.

להבנתי, העיקר הוא - המשותף.

24. משלא הגישה המדינה ערעור על עניינה של הגב' פקטור, והשלימה עם כך שבשירות המדינה ממשיכה הגב' פקטור לעבוד, וזאת לאחר המדינה עצמה שקלה את עניינה של הגב' פקטור והסכימה להסדר טיעון שאינו כולל פיטורין, אני סבור כי עקרון השוויון בין הנאשמים מחייב לדחות את ערעור המדינה, ולהותיר את המשיבה, אף היא, בשירות המדינה.

25. עקרון השוויון יש לו מספר היבטים: ניתן להסתכל עליו מנקודת מבטה של הגב' פקטור, מנקודת מבטה

של המשיבה, מנקודת מבטם של העובדים באותה יחידה במשרד הבריאות, ואף מנקודת מבט כללי של הציבור ומידת האימון שהוא רוחש להחלטות המתקבלות בעניין עבירות משמעתיות של עובדי המדינה.

26. אשר לגב' פקטור - קשה להעלות על הדעת מצב שהיא חוזרת לעבודה, והנה, חברתה שליטה, מפוטרת.

27. אשר למשיבה, חוסר השוויון זועק עוד יותר. היא יודעת שחברתה חזרה לעבודה, ואילו היא מפוטרת. לכך יש להוסיף את הנתון שאינו במחלוקת, לפיו הן הגב' פקטור והן המשיבה, שתיהן המשיכו לעבוד ללא השעייה, וזאת, כנראה, בשל הנחה כי ההליכים יסתיימו תוך זמן קצר.

28. מנקודת מבטם של יתר העובדים באותה יחידה ממשלתית, קבלת הערעור תביא להרמת גבות, אם לא יותר מכך.

יש להניח כי ציבור העובדים באותה יחידה יודע שהיו הליכים משמעתיים, ביחס לשתי העובדות, הגב' פקטור והמשיבה. הוא יודע, ששתיהן ננזפו נזיפה חמורה, הופקעה מהן משכורת אחת, והן הורדו בדרגה, גב' פקטור, הורדה בדרגה אחת למשך שלושה חודשים ואילו המשיבה הורדה בשתי דרגות למשך שנתיים. והנה, אם יתקבל ערעור המדינה, והמשיבה תפוטרו, יחושו כל העובדים כי יש החלטה שרירותית או הפליה, דבר שיכול אפילו להביא לדמורליזציה באותה יחידה.

29. מעבר לכל אלה, בית המשפט מופקד גם על אימון הציבור בשירות הממשלתי.

30. אם המדינה הייתה מגישה ערעור בשני המקרים, ומבקשת כי ייצא מסר כללי, לפיו, בכל מקרה של החתמת כרטיסי נוכחות דו צדדית, אחת דתם של המחתיים והמוחתם, היא פיטורין, אפשר היה לקבל עמדה זו, ואז לקבוע נורמה חדשה, עם מסר ברור וצלול.

31. ברם, גם המדינה מסכימה, כי עד כה הפסיקה לא הייתה עקבית, והיו פסקי דין והחלטות לכאן או לכאן, תוך התחשבות בנסיבות אישיות.

32. לפיכך, קבלת ערעור המדינה רק ביחס למשיבה, ואי הגשת ערעור מצד המדינה, ביחס לגב' פקטור - בהמשך לאותו הסדר טיעון שנעשה עם הגב' פקטור ולא נעשה (מסיבות בלתי ברורות) עם המשיבה - יגרום לכך כי אימון הציבור ייסדק, שכן המסר לציבור יהיה שפעם מפטרים ופעם לא מפטרים, ללא כל הבחנה מספקת.

33. מעבר לכל הנ"ל, קראתי וראיתי את המסמכים האישיים הנוגעים למשיבה.

חבל, שב"כ המדינה, גם אם יש לה מטרה כללית, בחרה בתיק זה כדי לחרוש את המענית על גבה של המשיבה, ולהגיש ערעור בעניינה, באופן שהיא חשה בסיכון, במשך כחודשיים, מאז הגשת הערעור, שמא יתקבל הערעור, והיא תפוטרו.

מצבה האישי של המשיבה די קשה, גם בלי זה, ולא היה צריך להגיש ערעור בעניינה.

משהוגש הערעור - דינו דחייה, מהטעמים שפורטו לעיל.

34. סוף דבר:

א. הערעור נדחה.

ב. גזר דינו של בית הדין המשמעתי יעמוד בעינו.

ג. ניכוי המשכורת ב-24 תשלומים, יחל ממשכורת מרץ 2017, וכן יחל גם מרוץ השנתיים של הורדה בשתי דרגות, החל ממשכורת חודש מרס 2017.

35. ב"כ המשיבה לא ביקשה הוצאות, ועל כן, יישא כל צד בהוצאותיו.

ניתנה והודעה היום כ"ד טבת תשע"ז, 22/01/2017 במעמד הנוכחים.

ניתן היום, כ"ד טבת תשע"ז, 22 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.